

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

26 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

judecând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg și de către avocatul Meșteșug Raisa în numele inculpatului împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2020, în cauza penală în privința lui

*Arnaut Mihail xxxxxx, născut la xxxxxxxx,
domiciliat în mun. Chișinău, str. xxxxxx.*

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 17.06.2019 – 31.12.2019;

Instanța de apel: 17.01.2019 – 27.05.2020;

Instanța de recurs: 10.07.2020 – 26.01.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 31 decembrie 2019, Arnaut Mihail a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal și în baza acestei Legi, cu aplicarea prevederilor 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de 4 ani 8 luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de gestionarea medicamentelor și drogurilor pe un termen de 3 ani.

În conformitate cu prevederile art. 90¹ alin. (1) Cod penal, pedeapsa stabilită lui Arnaut Mihail, a fost suspendată condiționat parțial - 2 ani și 4 luni din pedeapsă, fiind dispusă a fi executate în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de - 2 ani și 4 luni, în temeiul art. 90 Cod penal a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 5 ani și nu va fi executată dacă condamnatul în termenul de probațiune nu va comite o nouă infracțiune și prin respectarea condițiilor probațiunii, va confirma încrederea acordată.

A fost încasat din contul lui Arnaut Mihail în contul statului, suma de 6720 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a reținut că, Arnaut Mihail, la 02.08.2018 a fost documentat în flagrant delict, în momentul în care distribuia în ascunzișuri stupefiante, astfel, la ora 17:30 min, din scara nr. xxxxu din mun. Chișinău, au fost ridicate: 6 pachete de tip zip-lock cu masă vegetală mărunțită care, conform Raportului expertiză judiciară nr. 34/12/1-5742 din 21.12.2018 se conține cannabinoidul MDMB(N)-2201, care, conform scrisorii IMSP, Dispensarul Republican de Narcologie al Ministerului Sănătății RM cu nr. 01-12/632 din 18.04.2017, reprezintă analog al substanței psihotrope AB-PINACA-CHM, care este inclusă în Hotărârea de Guvern nr. 1088 din 05.10.2004, cu modificările ulterioare, cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului. Masa produsului etnobotanic îmbibat cu cannabinoidul sintetic B(N)-2201 este de 10,498 grame.

Tot la 02.08.2018, ora 19:45 minute, pe str. Dumeniuc din mun. Chișinău, în rezultatul percheziției corporale a cet. Arnaut Mihail, efectuată de către reprezentantul organului de urmărire penală, de la acesta au fost ridicate 12 pachetele zip-lock în care se conținea masă vegetală de culoare gălbuie, care, conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1 -R4618 din 05.11.2018, reprezintă produs etnobotanic, îmbibat cu cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201, care, conform scrisorii IMSP, Dispensarul Republican de Narcologie al Ministerului Sănătății RM 01-12/632 din 18.04.2017, reprezintă analog al substanței psihotrope AB- PINACA-CHM, care este inclusă în Hotărârea de Guvern nr. 1088 din 05.10.2004, cu modificările ulterioare, cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului. Masa produsului etnobotanic îmbibat cu cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201 este de 17,30 grame.

În rezultatul percheziției efectuată la 02.08.2018 ora 20:15 min, în automobilul de model Subaru Tribeca nr/î DDH 466, aflat în posesia lui Arnaut Mihail, au fost depistate și ridicate 5 de pachete de tip zip-lock în care se conținea masă vegetală uscată și mărunțită care, conform Raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-4617 din 18.10.2018 reprezintă produs etnobotanic, ce conține cannabinoidul sintetic DMB(N)-2201, care, conform scrisorii IMSP, Dispensarul Republican de Narcologie al Ministerului Sănătății RM cu nr. 01-12/632 din 18.04.2017, reprezintă analog al substanței psihotrope AB-PINACA-CHM, care este inclusă în Hotărârea de Guvern nr. 1088 din 05.10.2004, cu modificările ulterioare, cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, pe care Arnaut Mihail o păstra cu scop de înstrăinare către alte persoane. Masa produsului etnobotanic îmbibat cu

cannabinoidul sintetic MDMB(N)- 2201 este de 7, 317 grame.

În rezultatul percheziției efectuată la 02.08.2018 ora 21.00 la domiciliul cet. Arnaut Mihail, în ap. xxxxxx din mun. Chișinău au fost depistate și ridicate 49 de pachete de tip zip-lock în care se conținea masă vegetală uscată și mărunțită care, conform Raportului de expertiză judiciară nr. 112/1-4613 din 27.12.2018 reprezintă produs etnobotanic, ce conține cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201, care, conform scrisorii IMSP, Dispensarul Republican de Narcologie al Ministerului Sănătății RM cu nr. 01-12/632 din 18.04.2017, reprezintă analog al substanței psihotrope ABPINACA-CHM, care este inclusă în Hotărârea de Guvern nr.1088 din 05.10.2004, cu modificările ulterioare, cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, pe care Arnaut Mihail o păstra cu scop de înstrăinare către alte persoane. Masa produsului etnobotanic îmbibat cu cannabinoidul sintetic MDMB(N)- 2201 este de 88,681 grame. Masa totală a cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201, care reprezintă analog al substanței psihotrope AB-PINACA-CHM, pusă în circulație ilegală de către Arnaut Mihail, este de 123,725 grame.

În conformitate cu Lista substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului 77 din 23 ianuarie 2006, AB-PINACA-CHM este inclusă în categoria substanțelor stupefiante, iar masele vegetale (amestec de prafuri și/sau plante sau amestecuri de ierburi, diverse părți de plante de diferite pecii, uscate sau umede, mărunțite sau întregi), care conțin AB-PINACA-CHM, în cantități ce depășesc 0,25 grame constituie proporții deosebit de mari.

Prima instanță a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate Arnaut Mihail a comis infracțiunea prevăzută de art.217¹ alin.(4) lit. d)Cod penal, individualizată prin „circulația ilegală a analoagelor drogurilor în scop de înstrăinare, manifestată prin procurarea, păstrarea, distribuirea ilegală a drogurilor, săvârșite în scop de înstrăinare, săvârșită în proporții deosebit de mari”.

Cauza penală a fost examinată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală în baza art.364¹ Cod de procedură penală.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, Casian Cornel prin care a solicitat, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a-l recunoaște vinovat pe Arnaut Mihail, de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 217¹ alin. (4), lit. d) Cod Penal și prin prisma prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a-i stabili acestuia o pedeapsă sub formă de închisoare

pe un termen de 4 ani și 8 luni, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de exercita o anumită funcție în domenii farmaceutice pe un termen de 3 ani. A încasa în folosul statului din contul inculpatului suma de 6720 lei pentru efectuarea constatării tehnico-științifice: Raportul de expertiză judiciară numărul 34/12/1-R-4618 din 05.11.18, Raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-4613 din 27.12.2018, Raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-4617 din 18.10.2018, Raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-5742 din 21.12.2018, ceea ce constituie cheltuieli judiciare. Să fie soluționată soarta corpurilor delictive.

În motivarea apelului, procurorul a indicat că:

- instanța de judecată aplicând inculpatului Arnaut Mihail, pedeapsa de 4 ani și 8 luni în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de exercita o anumită funcție în domenii farmaceutice pe un termen de 3 ani, cu aplicarea prevederilor art. 90¹ alin.(1) Cod penal, art. 90 Cod penal, nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75 Cod penal;

- instanța de judecată incorect a aplicat prevederile art. 90¹ Cod penal, deoarece, infracțiunea de care a fost considerat vinovat inculpatul Arnaut Mihail, este o infracțiune deosebit de gravă. Conform art. 90¹ alin. (4) Cod penal, prezentul articol nu se aplică în cazul infracțiunilor deosebit de grave și excepțional de grave.

3.2 Inculpatul Arnaut Mihail prin care a solicitat casarea sentinței în partea încasării cheltuielilor judiciare, cu respingerea solicitării acuzatorului de stat, privind încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 6720 lei suportate pentru efectuarea Raporturilor de expertiză nr.34/12/1-R-4618 din 05.11.2018; nr.34/12/1-R-4613 din 27.12.2008; nr.34/12/1-R-4617 din 18.10.2018; nr.34/12/1-R-5742 din 21.12.2018, din contul inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2020 au fost admise apelul procurorului și apelul inculpatului Arnaut Mihail, casată parțial, sentința în partea aplicării pedepsei și art.90¹ Cod penal, precum și în partea încasării cheltuielilor de judecată și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

A fost aplicată lui Arnaut Mihail, condamnat în baza art. 217¹ alin.(4), lit. d) Cod Penal, cu aplicarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, pedeapsa de 4 (patru) ani 8 (opt) luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activități legate de gestionarea medicamentelor și drogurilor pe un termen de 3 (trei) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Cheltuielile de judecată în sumă de 6720 lei, au fost trecute în contul statului.

În rest, sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 31.12.2019

a fost menținută.

4.1 *Instanța de apel a statuat că:* prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Arnaut Mihail în baza art.217¹ alin.(4), lit. d) Cod penal, după indici calificativi – circulația ilegală a analoagelor drogurilor în scop de înstrăinare, manifestată prin procurarea, păstrarea, distribuirea ilegală a drogurilor, săvârșite în scop de înstrăinare, săvârșită în proporții deosebit de mari.

Instanța de apel a reținut, că sentința se contestă în partea stabilirii pedepsei, iar temei pentru a interveni în sentință din oficiu în partea încadrării juridice, conform art. 409 alin.(2) Cod procedură penală, lipsește.

Instanța de apel a remarcat faptul că în privința inculpatului Arnaut Mihail, nu pot fi aplicate prevederile art.90¹ Cod penal, de vreme ce acesta a comis o infracțiune care face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave, din care considerent, sentința a fost casată în partea stabilirii pedepsei.

Instanța de apel, la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Arnaut Mihail, a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor deosebit de grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpatului, care nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, a recunoscut vina incriminată, cauza penală fiind examinată în procedura simplificată în ordinea art.364¹ Cod de procedură penală.

Instanța de apel efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, consideră că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, a constatat că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse în formă de închisoare pe un termen de 4 ani 8 luni, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activități legate de gestionarea medicamentelor și drogurilor pe un termen de 3 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, or, potrivit art.72 alin.(4) Cod penal „în penitenciare de tip închis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave.”

Instanța de apel a considerat că anume pedeapsa cu executare pe un termen de 4 ani 8 luni închisoare, este echitabilă și suficientă pentru

restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptei comise de inculpat, cât și personalității acestuia.

A mai constatat că o pedeapsă privativă de libertate este echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Instanța de apel a constatat că prin sentința judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 31.12.2019, a fost dispusă încasarea din contul lui Arnaut Mihail în contul statului, suma de 6720 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare. Soluția primei instanțe a considerat-o una eronată și neîntemeiată făcând trimitere la art.6 par.2 a CEDO, dispoziția art.142 alin. (1) Cod de procedură penală, precum și la dispozițiile alin.(3) art.75 din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, nr.68 din 14.04.2016.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

- procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Popov Oleg, prin care invocând incidența pct. 6, 7 a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei, în partea soluționării chestiunii privind plata cheltuielilor judiciare și punerii pe rol a apelului introdus tardiv de către inculpatul Arnaut Mihail cu rejudecarea cauzei în instanța de apel, din motiv că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

- avocatul Meșteșug Raisa în numele inculpatului prin care invocând incidența *pct. 10* a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală a solicitat casarea parțială a deciziei în partea aplicării pedepsei cu menținerea în această parte a sentinței.

5.1 În susținerea recursului procurorul a invocat că:

- decizia o consideră neîntemeiată în partea motivării soluției privind plata cheltuielilor judiciare suportate de către organul de urmărire penală pentru efectuarea expertizelor judiciare chimice a substanțelor narcotice și în partea motivării soluției de admitere a apelului inculpatului Arnaut Mihail, depus peste termenul prevăzut de lege/tardiv;

- instanța de apel, fiind sesizată de către inculpatul Arnaut Mihail cu cerere de apel, nu a verificat faptul dacă calea de atac a fost declanșată de către titular în termenul prevăzut de lege;

- din actele dosarului rezultă că, judecarea cauzei în prima instanță s-a desfășurat în ordinea procedurii simplificate prevăzute la art.364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate la etapa urmăririi penale, cu participarea nemijlocită a inculpatului Arnaut Mihail. Potrivit procesului-

verbal al ședințelor de judecată în prima instanță, după ce în data de 16 decembrie 2019 părțile în proces au pledat în cadrul dezbaterilor judiciare și au epuizat etapa replicilor, instanța a oferit ultimul cuvânt inculpatului după care a anunțat etapa deliberării și respectiv data pronunțării sentinței motivate 26 decembrie 2019. La data de 26 decembrie 2019 niciuna dintre părți nu s-a prezentat la ședința de judecată. Pe motivul suprasolicitării instanței de judecată, deliberarea și pronunțarea sentinței a fost amânată pentru data de 31 decembrie 2019. Nici la data ultim-indicată părțile nu s-au prezentat în ședință de judecată. Sentința a fost pronunțată în data de 31 decembrie 2019 (f.d.142 vol. III). Inculpatul a sesizat instanța ierarhic superioară cu cerere de apel tocmai la 20 ianuarie 2020;

- consideră că termenul de la care urma a fi calculată prescrierea dreptului inculpatului Arnaut Mihail de a contesta sentința este tocmai data pronunțării actului judecătoresc - 31 decembrie 2019;

- consideră greșită concluzia instanței de apel că cheltuielile suportate de către organul de urmărire penală în legătură cu investigarea unei fapte prejudiciabile sânt trecute în contul bugetului de stat iar învinuitul, beneficiind de prezumția de nevinovăție nu ar putea fi impus la plata cheltuielilor suportate în legătură cu urmărirea faptei săvârșite, devreme ce contravine normelor de procedură în vigoare la data adoptării hotărârilor de caz (de către instanțele de fond și apel);

- instanța de apel n-a îndeplinit cerințele stipulate în prevederile art.143, 227, 229, 414 Cod de procedură penală, iar acestea constituie temei de drept pentru recurs ordinar prevăzut în art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

5.2 În susținerea recursului avocatul Meșteșug Raisa în numele inculpatului a indicat că:

- prima instanță în hotărâre a dat o apreciere corectă a componenței infracțiunii de care este învinuit Arnaut Mihail, de asemenea instanța la stabilirea pedepsei, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea;

- consideră că prima instanță, ținând cont de persoana inculpatului, de gravitatea infracțiunii săvârșite de către ultimul, de atitudinea ultimului față de cele săvârșite, de faptul că anterior nu a fost condamnat, corect a ajuns la concluzia că, corectarea și reeducarea acestuia, având în vedere scopul pedepsei penale, precum și circumstanțele constatate supra, instanța va aplica în privința ultimului, prevederile art. 90 alin. (1) și (5) al Codului de procedură penală, dispunând suspendarea parțială a executării pedepsei și anume, jumătate din pedeapsa stabilită urmând a fi executată de către

Arnaut Mihail în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei urmează a fi suspendată condiționat cu stabilirea în privința ultimului a unui termen de probațiune.

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință pe marginea recursurilor declarate, pledând pentru netemeinicia recursurilor ca vădit neîntemeiate, considerând că pedeapsa stabilită de instanța de apel corespunde criteriilor prevăzute de art. 76-77 Cod de procedură penală precum și efectelor prescrise de art. 78 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală.

7. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, recursul declarat de către avocatul Meșteșug Raisa în numele inculpatului Arnaut Mihail urmează a fi respins ca inadmisibil, iar recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg urmează a fi admis în partea soluționării chestiunii privind încasarea cheltuielilor judiciare, cu casarea parțială a decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2020, în cauza penală în privința lui Arnaut Mihail xxxxxx, în această parte, cu menținerea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 31 decembrie 2019 prin care s-a dispus încasarea de la Arnaut Mihail, cheltuielile judiciare în sumă de 6720lei, din următoarele considerente:

Cu referire la recursul declarat de către avocatul Meșteșug Raisa în numele inculpatului Arnaut Mihail, Colegiul penal lărgit reține următoarele.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să-l respingă ca inadmisibil în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În prezenta speță, reieșind din textul recursului declarat se atestă, că recurentul nu indică nici un temei de casare a hotărârii instanței de apel, prevăzut art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, însă din conținutul recursului declarat, Colegiul penal lărgit atestă că, acesta a adus critici ce se subscriu temeiului de casare prevăzut la *pct. 10)* alin. (1) al normei precizate, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, adică nu

este de acord cu pedeapsa stabilită de către instanța de apel inculpatului.

Referitor la eroarea de drept prevăzută de art.427 alin.1) pct.10) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit, în raport cu motivele invocate în recurs, care sunt declarative, constată că, o astfel de eroare nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat în acest sens, lipsind temeieri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate întrucât instanța de apel și-a motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia.

Totodată, cu privire la critica recurentului precum că, nu este de acord cu aprecierea instanța de apel care a considerat că *prima instanță eronat a conchis că în privința lui Arnaut Mihail xxxxx sunt aplicabile prevederile art. 90¹ alin. (1) Cod penal*, instanța de recurs precizează că, față de natura și gravitatea faptelor comise, a circumstanțelor reale privind săvârșirea acestora și a celor personale ale inculpatului, pedeapsa stabilită de către instanța de apel de 4 ani, 8 luni închisoare, cu executarea ei reală, este aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la corijarea și reeducarea inculpatului, la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de faptele comise.

Colegiul penal lărgit menționează că, pedeapsa este echitabilă când impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

În astfel de circumstanțe, Colegiul penal lărgit este solidar cu concluzia instanței de apel privind stabilirea pedepsei inculpatului de 4 ani, 8 luni închisoare pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin. 4) lit. d) Cod penal ținând cont pe deplin de principiile de aplicare a pedepsei, prevăzute de art. 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art.75 Cod penal, de circumstanțele cauzei și persoana inculpatului care cu intenție a săvârșit o infracțiune deosebit de gravă, a recunoscut vina, s-a căit de cele comise, de pericolul social al faptei și lipsa unor regrete în legătură cu fapta pe care au comis-o, de posibilitatea de corectare și reeducare a acestuia, modul și condițiile de viață.

Prin urmare, solicitarea recurentului, privind menținerea sentinței în privința inculpatului prin care au fost aplicate față de inculpat prevederile art. 90¹ Cod penal Cod penal urmează a fi respinse. Instanța de apel ținând cont de circumstanțele expuse la stabilirea pedepsei întemeiat a ajuns la concluzia de a exclude în privința inculpatului prevederile art. 90¹ Cod penal.

Or, instanța de apel reiterează că potrivit art. 90¹ alin. (1) Cod penal „În cazul în care instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de personalitatea vinovatului, ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute întreaga pedeapsă cu închisoare în penitenciar, aceasta poate dispune suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând în hotărâre perioada de executare a pedepsei în închisoare și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă, precum și motivele condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei. Prima parte a pedepsei se execută în penitenciar, iar restul pedepsei se suspendă.”

Alineatul (4) aceeași norme indică că „Prezentul articol nu se aplică în cazul infracțiunilor deosebit de grave și excepțional de grave, precum și al infracțiunilor prevăzute la art.165, art.1661 alin.(2)–(4), art.171–1751 , 2011 , 206, 208, 2081 și 2082 .”

Sanțiunea art. 217¹ alin.(4) Cod penal prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 7 la 15 de ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 9000 la 11000 unități convenționale cu lichidarea acesteia.

Articolul 16 alin.(5) Cod penal indică că „Infracțiuni deosebit de grave se consideră infracțiunile săvârșite cu intenție pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen ce depășește 12 ani.”

Colegiul penal lărgit consideră că, pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, de restabilire a echității sociale, corectare a inculpaților, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Astfel, pedeapsa stabilită sub formă de închisoare pentru inculpatul Arnaut Mihail și modalitatea de executare stabilită acestuia, a fost individualizată corect și în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea pe viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate în partea stabilirii pedepsei, fapt ce impune a respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Meșteșug Raisa în numele inculpatului Arnaut Mihail.

Cu referire la recursul declarat de către procuror, Colegiul penal lărgit reține următoarele.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate și să mențină hotărârea primei instanțe.

Lecturând textul recursului declarat de procuror, Colegiul penal lărgit reține că recurentul invocă drept temei de declarare a acestuia prevederile pct.6), 7) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, și anume că - hotărârea contestată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și atunci când instanța a admis o cale de atac neprevăzută de lege sau apelul a fost introdus tardiv.

Criticile invocate de procuror, este aspectul de ilegalitate a deciziei privind greșita admitere a apelului declarat de către inculpat introdus peste termenul prevăzut de lege/tardiv și neîntemeiată în partea motivării soluției privind plata cheltuielilor judiciare suportate de către organul de urmărire penală pentru efectuarea expertizelor judiciare chimice a substanțelor narcotice.

În acest context, reieșind din materialele cauzei penale supuse judecării, instanța de recurs reține că, prima instanță a judecat cauza în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, procedură prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală cu participarea inculpatului Arnaut Mihail și a avocatului acestuia. Sentința a fost pronunțată în data de 31 decembrie 2019 (f.d.142 vol. III).

Potrivit procesului-verbal al ședințelor de judecată în prima instanță, după ce în data de 16 decembrie 2019 părțile în proces au pledat în cadrul dezbaterilor judiciare și au epuizat etapa replicilor, instanța a oferit ultimul cuvânt inculpatului după care a anunțat etapa deliberării și respectiv data pronunțării sentinței motivate 26 decembrie 2019. La data de 26 decembrie 2019 niciuna dintre părți nu s-a prezentat la ședința de judecată.

Pe motivul suprasolicitării instanței de judecată, deliberarea și pronunțarea sentinței a fost amânată pentru data de 31 decembrie 2019. Nici la data ultim-indicată părțile nu s-au prezentat în ședință de judecată însă potrivit recipisei anexate la dosar(f.d.148), se constată că avocatul inculpatului, Meșteșug Raisa la 31.12.2019 a primit copia sentinței.

Inculpatul a sesizat instanța ierarhic superioară cu cerere de apel la 20 ianuarie 2020.

Analizând decizia atacată, în raport cu circumstanțele cauzei constatate în prezenta speță, Colegiul penal lărgit consideră, că soluția instanței de apel este neîntemeiată, la adoptarea căreia nu s-a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, "*apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale*", deoarece, după cum menționează recurentul, inculpatul a fost prezent la ședința de judecată din data de 16 decembrie 2019, când instanța a oferit ultimul cuvânt inculpatului după care

a anunțat etapa deliberării și respectiv data pronunțării sentinței motivate 26 decembrie 2019, fapt confirmat prin recipisă (f.d. 134, vol. III). Iar potrivit recipisei anexate la dosar(f.d.148), se constată că avocatul inculpatului, Meșteșug Raisa la 31.12.2019 a primit copia sentinței.

Mai mult ca atât, nici avocatul, nici inculpatul nu au prezentat instanței de apel probe, că întârzierea a fost determinată de anumite motive întemeiate și nici instanța de apel, nu a pus în discuție chestiunea respectivă, astfel rămânând trecută cu vederea omiterea termenului de către inculpat de declarare a apelului.

Astfel, instanța de recurs menționează, că termenul de declarare a apelului curge din momentul pronunțării sentinței din data de 31 decembrie 2019, în raport cu circumstanțele cauzei constatate în prezenta speță, Colegiul penal lărgit consideră că, soluția instanței de apel este neîntemeiată, la adoptarea căreia nu s-a ținut cont în deplină măsură de dispozițiile art. 402, 403 Cod de procedură penală, în care sunt stipulate normele termenului de declarare a apelului precum și normele de repunere în termen a apelului.

Referitor la critica procurorului în partea motivării soluției privind plata cheltuielilor judiciare suportate de către organul de urmărire penală pentru efectuarea expertizelor judiciare chimice a substanțelor narcotice, Colegiul penal lărgit menționează că, prima instanță a argumentat pe deplin și a motivat concluziile sale privind încasarea din contul lui Arnaut Mihail în contul statului, suma de 6720 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

Colegiul consideră că în cauza deferită judecății instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator, interpretând și aplicând eronat prevederile art. 227-229 Cod de procedură penală.

Astfel, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, constată că instanța de apel, la examinarea apelului inculpatului, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct.8) Cod de procedură penală, stabilind că soluția primei instanțe este una eronată și neîntemeiată.

La caz, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel nu a motivat și nu a stabilit circumstanțe concrete cu privire la incapacitatea inculpatului de a compensa cheltuielile judiciare suportate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză nr.34/12/1 -R-4618 din 5 noiembrie 2018; nr.34/12/1 -R-4613 din 27 decembrie 2018; nr.34/12/1-R-4617 din 18 octombrie 2018 și nr.34/12/1 -R-5742 din 21 decembrie 2018, or, învederând prevederile art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, încasarea cheltuielilor de efectuare a expertizei este un drept discreționar al instanței. Norma juridică respectivă urmează a fi interpretată ținând cont de modificările operate prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare la 09.02.2018, prin care a fost exclus alin. (2) art. 143

Cod de procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) al normei respective, se face din contul bugetului de stat.

Prin urmare, voința legiuitorului a fost îndreptată spre analizarea și soluționarea în fiecare caz concret a subiectului compensării cheltuielilor judiciare.

Astfel ținând cont de faptul că rapoartele de expertiză judiciară au fost efectuate la 18 octombrie 2018, 5 noiembrie 2018, 21 decembrie 2018 și 27 decembrie 2018, adică după modificările operate de legiuitor la prevederile art. 143 Cod de procedură penală, instanțele de judecată pot da deplină eficiență prevederilor art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, care acordă posibilitatea instanțelor de a obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, or, scutirea condamnaților de la plata acestor sume urmează să reprezinte excepție, dar nu regulă.

Colegiul penal lărgit atestă că, la soluționarea chestiunii cu privire la încasarea sau neîncasarea din contul inculpatului Arnaut Mihail a cheltuielilor judiciare, ce țin de efectuarea expertizelor medico-legale, instanța de apel făcând trimitere la prevederile art. 229 alin. (1), (3), 227 alin. (3), 143 Cod de procedură penală, art. 2, 75 alin. (3) a Legii nr.68 din 14.04.2016, „Cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar”, a omis faptul că prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018 (publicată în Monitorul Oficial cu nr.40- 47 art. 108 din 09.02.2018), a fost abrogat alin. (2) art.143 Cod de procedură penală, care prevedea că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Deci, reieșind din concluziile expuse de către instanța de apel în motivarea soluției adoptate, Colegiul penal lărgit constată că, instanța dispunând respingerea, ca neîntemeiată, a solicitării procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 6 720 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, adoptând o soluție pripită în această parte, ținând cont și de faptul că respectiva cauză a fost examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul penal lărgit, constată că în speța discutată și-a găsit confirmare și temeiul invocat de recurent și prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, „decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel în partea respingerii solicitării procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată de la inculpatul Arnaut Mihail, pe motiv că apelul inculpatului, în această parte a fost greșit admis, cu menținerea soluției sentinței în această parte, prin care a fost dispusă

încasarea de la Arnaut Mihail în beneficiul statului a sumei de 6720 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

Colegiul conchide că, temeiurile la care se referă procurorul, sunt aplicabile din punct de vedere al prezentei erorilor de drept în prezenta cauză, fapt ce determină de a admite recursul declarat, casând parțial decizia instanței de apel, cu menținerea sentinței în partea soluționării compensării cheltuielilor judiciare, în rest cu menținerea dispozițiilor deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către avocatul Meșteșug Raisa în numele inculpatului *Arnaut Mihail*.

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, în partea soluționării chestiunii privind încasarea cheltuielilor judiciare, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2020, în cauza penală în privința lui *Arnaut Mihail xxxxx*, în această parte, cu menținerea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 31 decembrie 2019 prin care s-a dispus încasarea de la *Arnaut Mihail*, cheltuielile judiciare în sumă de 6720lei.

În rest, dispozițiile hotărârii atacate, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 25 februarie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena